

ปัลลภิมวีภัตติ กัฒฐาตุหมวด ภู ฐาตุ และฐาตุหมวด รุฐ
ปัลลภิมวีภัตติ

บอกความบังคับ แผลว่า จง..... เช่น เอวี่ วเทหิ. อ.เจ้า จงกล่าว อย่างนี้.
บอกความหวัง แผลว่า ....เถิด เช่น สพุเพ สตุตา อเวรา โหนตุ อ.สัฏว ฑ.
ทังปวง เป็นผู้มีเวรหามีได้เถิด.

บอกความอ้อนวอน แผลว่า ขอ.....จง..... เช่น ปพุพาเซถ มั ภูนเต.
ข้าแต่ท่านผู้เจริญ อ.ท่าน ฑ. ขอจงยังข้าพเจ้าให้บวช.

-----

* นำฐาตุมาแจกกัฒปัลลภิมวีภัตติ + ฐูกาล บท วจนะ บรุษ

บรุษ	ปรสสพท		อตุตโนปท	
	เอก.	พหุ.	เอก.	พหุ.
ประถมบรุษ	ตุ	อนตุ	ต	อนต
มัธยมบรุษ	หิ	ถ	สสุ	วุโท
อุตุตมบรุษ	มิ	ม	เอ	อามุหเส

- * ใช้ ตั แทน ตุ เช่น ชยต บ้าง,
- * ลง หิ ลบ หิ ได้ เช่น คจจ บ้าง
- * ใช้ สสุ แทน หิ เช่น กรสสุ บ้าง
- * หิ มิ ม ทีฆะท่ายฐาตุที่เป็นสระเสียงสั้น เช่น คจจนาหิ, คจจนามิ, คจจนาม

*****

หมวด ภู ฐาตุ ลง อ ปัจจัย

ภู เป็นไปในความ มิ, ในความ เป็น (ภู + อ = ภูว + ตุ) สำเร็จ
รูปเป็น ภูวตุ จงมิ, จงเป็น.

หุ เป็นไปในความ มี, ในความ เป็น (หุ + อ = โห + ตฺ) สำเร็จ
รูปเป็น โหตุ จงมี, จงเป็น.

สี เป็นไปในความ นอน (สี + อ = สย + ตฺ) สำเร็จรูปเป็น
เสตุ, สยตุ จงนอน.

มรฺ เป็นไปในความ ตาย, (มรฺ + อ + ตฺ) สำเร็จรูปเป็น มรตุ
จงตาย.

ปจฺ เป็นไปในความ หุง, ในความ ต้ม (ปจฺ + อ + ตฺ) สำเร็จ
รูปเป็น ปจตุ จงหุง, จงต้ม.

อิกฺข เป็นไปในความ เห็น, (อิกฺข + อ + ตฺ) สำเร็จรูปเป็น อิกฺขตุ
จงเห็น.

ลภฺ เป็นไปในความ ได้ (ลภฺ + อ + ตฺ) สำเร็จรูปเป็น ลภตุ
จงได้.

คมฺ เป็นไปในความ ไป (คมฺ + อ = คจฺจ + ตฺ) สำเร็จรูปเป็น
คจฺจตุ จงไป.

หมวด รุฑ ธาตุ ลง อ, เอ ปัจจัย และนิคคหิตอาคมสระต้นธาตุ
รุฑ เป็นไปในความ กั้น, ในความ ปิด (รุฑ + อ - เอ + ตุ)
สำเร็จรูปเป็น รุฑธตุ, รุฑเฑตุ จงปิด.

มฺจ เป็นไปในความ ปล่อย (มฺจ + อ + ตุ) สำเร็จรูปเป็น
มฺจตุ จงปล่อย.

ภฺช เป็นไปในความ กิน (ภฺช + อ + ตุ) สำเร็จรูปเป็น ภฺชตุ
จงกิน.